

מסורת הש"ס

(א) גיטין פ"ח. מנחות ל: ועיי' קידושין פ"ג ט"ז. (ב) נ"ג מוס' מנחות ל: ד"ה וילפאל. (ג) נ"ג ה"ה קדושת ארון ויש בהן קדושת זכרונות, (ד) נ"מ פ"ג א"ח. (ה) זכרונות מ"ג. (ו) א"ח פ"טו ט"ה. (ז) מוספתא פ"ה פ"ד ד"ה בת קול, (ח) שבת ד"י. ע"ש מוספתא סופרים פ"ג א"ח ט"ז. (ט) פ"ג א"ח פ"ד ה"ד. (י) ע"כ צמות, (יא) א"ח פ"ה ב"ק סופרים פ"ג א"ח. (יב) ויש מניחין ג"ל א"ח ל"ה יהודה. פ"ג ציקין ל"ה.

תורה אור השלם

- 1. ואנךך תשמענה דברך באחרךך לאמר זה הדרך לבו בו תאמינו ובי תשמעמילה.
2. וגם אני נתתי להם חוקים לא טובים ומשפטים לא יחידים: ויחזקאל כ"ה כ"ה.
3. וידבר משה אית מלאכי ה' אל בני ישראל.

גיליון הש"ס

נב' מסכת דאפכי להו. גיטין פ"ג ע"א מנחות ל' ע"ג: שם מנין שמשמשין בבת קול. ע' תו"ע פ"ג מ"ז ד"מנות:

הגהות הב"ח

(א) תוב' ד"ה גוללו וכו' וארבעים תיבות יש בתורה. י"ב פי' בתורה י' תיבות על מצות ה' בה ט"ו כ' תיבות ובסוף האל תמים דרכו עד וזמנו אלהי יש ג"כ כ' תיבות: (ב) בא"ד ולתכלה הוא גוללו. י"ב ע"ג: ולתכלה כ"ה יהודה שאינו מחייב גוללו וקודם הכרעה היינו דלא עבד חסור להניח ואת הספקן פתחו ולבין אבל אם סתמו ומבין עדיף עיי' הלך לתכלה כ"ה:

מוסף רש"י

משום דאפכי להו. הלך אס לא חסרו אלא שם החמשים לא היו ידעי אהיה מתני לשת קיימי (גיטין כ"ח). ספר תורה ערום. אבל על ידי מטפחת (שבת ט"ד). הדרן ע"ך מסכת מגילה

בני העיר פרק רביעי מגילה

ל"ב.

עין משפט גר מצוה

צ"א א מ"י פ"ג מהל' מפלה הלכה ה' סגן עשין יט טושי"ע א"ח סימן קלט סעף ד:
צ"ב ב מ"י א"ח הלכה י"א טושי"ע א"ח סימן קמה סעף א:
צ"ג ג מ"י פ"ג מלמט סי"ח ה' ד טושי"ע א"ח סי' קנד סעי' ז וטושי"ע י"ד סי' רפב סעף י:
צ"ד ד מ"י פ"ג מהל' מפלה ה"ה ד סגן עשין יט טושי"ע א"ח סי' קלט סעף ג:
צ"ה ה ו מ"י ש טושי"ע א"ח סי' ד:
צ"ו ז טושי"ע א"ח סי' פ:
צ"ז ח מ"י ש ה"ה י"ח:
צ"ח ט מ"י פ"ג מהל' סי"ח ה' ו טושי"ע א"ח סי' פ' וטושי"ע י"ד סי' רפב סעף ד:
צ"ט י טושי"ע א"ח סימן קמה סעף ה:
ק ב מ"י פ"ג מהל' מפלה הלכה ה':

רבינו חננאל

ת"ר פותח ורואה, מבין וקורא, דברי ר' יהודה. והלכה כמותו. מפני מה אמרו הקורא בתורה לא ישיע לתורגמן, כדי שלא יאמר תרגום טובא מתורה. אמר שמואל הלוחות והבימות, פי' החלק של מצוה ושל מטה ושל בין הדיפין של ספר תורה. אין בהן משום קדושה, א' כלומר אם יכלה ויעזב ויחתך החלק שבו אין בו משום קדושה. אמר ר' יוחנן הגולל ספר (כ"ה) [תורה צ"ח] שייעמדנו על התפוח. פי' שאם יקרע יקרע ויגדל בתפר. ועוד אמר הגולל ספר כ"ה, פי' מבחוץ כלומר כשהוא מונח הספר בחיקו, (ס) הכרך החיצון שם גולל מן הכרך הפנימי, שאם יגולל על הפנימי מן החיצון יפול החיצון לארץ. וכשהוא מהדקו מבחוץ החיצון מהדקו הפנימי. ואמר ר' יהושע בן לוי יי שקראו בתורה, הגולל ספר תורה, כלומר המשלים, נותנין לו שבר כנגד כולם. ואמר ר' יוחנן מנין שמשמשין בבת קול, שצונו שיהיה ערום ויבא בראשיתו ויבא איתא דברא, והוא דאמר חזן חזן לא לא. ועוד אמר הקורא בלא נעמה והושע בלא זמירה [וכר']. ומתהוין משום דלא ידע לבסמי קלא אינון חוקים לא טובים ומשפטים ולא יחיו בהם. אלא הכי קאמר שני תלמידי חכמים היושבין בעיר אחת ואינון נוחין זה לזה בהלכה, עליהם הכותב אומר וגם אני נתתי להם חוקים, והם לא טובים זה לזה, ומשפטים לא יחיו בהם. אמר ר' יוחנן ואוחוז ספר תורה ערום נקבר ערום, בלא אותה מצוה. אמר ר' ינאי תיגלל המטפחת ואל יגלל ספר תורה, כלומר בלא מטפחת. [פיסקא] מצוותיו שיהיו קורין כל אחד ואחד בזמנו.

משום דאפכי להו. דרבי מאיר לדרבי יהודה ודרבי יהודה לדרבי מאיר: איכא למיעוץ. ואומר תרגום כמוד בתורה ואסו למיכתב תרגום בתורה: אבל זכרות. הכל יודעין שאין זכרות מכוזבין בתורה: הנהוהו. לא ידעמי מה הן. יש מפרשין הן העשין לפסריש שלנו שאיני עשין זכרות: צימה. שהיו עשין למנך צפרנטי המנך כדלמרינן זמסכת סוטה (דף מ"א): יעמידנו על הספר. כנגד המפרש ששם ראוי להדקו יפה: הגולל ספר תורה מענין לענין והוא יחיד וספר תורה מונח לו על זכריו גוללו מנחמן העמוד שהוא חוזה לו גוללו ויגול מזד חוץ לזד פניס שאס יאסחו עמוד הפנימי ויגול לזד החוץ יתפשט החיזון ויפול לארץ: וכשהוא מהדקו. כשגמר מלגוללו וצא להדקו יאסחו צפנימי ויהדק על החיזון כדי שלא יכסה הכתב צזועותיו שזמנה להראות את [הכתב אלן] העס כשמעמדו זמסכת סופרים ט': עשרה שקראו. שנקאפו וקראו הג' או ה' כחוק היום. ולפי שאין קורין בתורה פחות מעשרה נקט י שקראו בתורה: משמשין צנה קול. אס צללו להמחיל דבר ושענה קול או היון או לאו הולך אחריו ואין כאן משום מלוי הוא וצת קול צנה אלו: והוא דאמר הין הין או לאו לאו. שנקפל צ' פעמים: נעימה. כגון טעמי המקראות: ערום. צלל מטפחת צבי ספר תורה: ואל יגולל ספר סוטה. צמון המטפחת: וידבר משה אס מועדי ה' אל בני ישראל משה חיקן להם לישראל סיהו שאליון ודורשין צעינו של יוס הללוס פפה צפסח הללוס עארס צעזרס. למה הולך למוזב כאן וידבר משה וכו' כל המלות כולן לא אמרן משה לישראל מהו וידבר משה את מועדי ה' אל בני ישראל מלמד שהיה מדבר עממן הלכות כל מועד ומועד צזמנן להודיע חוקי האלהות ומורומו צבללו ולבין קורין סכר המלות עליהם ועל צניס צזכ וצבא:

משום דאפכי להו ת"ר פותח ורואה גולל ומברך וחוזר ופוחה וקורא דברי רבי מאיר רבי יהודה אומר פותח ורואה ומברך וקורא מאי טעמא דרבי מאיר כדעולא דאמר עולא מפני מה אמרו הקורא בתורה לא ישיע למתורגמן כדי שלא יאמרו תרגום כתוב בתורה הכא נמי כדי שלא יאמרו ברכות כתובין בתורה ורבי יהודה תרגום איכא למוישי ברכות ליכא למוישי אמר רבי זירא אמר רב מתנה הלכה פותח ורואה ומברך וקורא ולויכא הלכה כר' יהודה משום דאפכי להו אמר ר' זירא אמר רב מתנה הלוחות והבימות אין בהן משום קדושה אמר ר' שפטיה אמר ר' יוחנן יהגולל ספר תורה צריך שייעמידנו על התפר ואמר ר' שפטיה א"ר יוחנן הגולל ספר תורה גוללו מבחוץ ואין גוללו מבפנים וכשהוא מהדקו מהדקו מבפנים ואינו מהדקו מבחוץ ואמר ר' שפטיה א"ר יוחנן עשרה שקראו בתורה יהגולל שבהם גולל ספר תורה יהגוללו נוטל שכר כולן דאמר ר' יהושע בן לוי עשרה שקראו בתורה הגולל ספר תורה קיבל שכר כולן יי שכר כולן סלקא דעתך אלא אימא קיבל שכר כנגד כולן ואמר ר' שפטיה אמר ר' יוחנן מנין שמשמשין בבת קול שנאמר ואנךך תשמענה דבר מאחרךך לאמר והני מילי דשמע קל גברא במתא וקל איתתא בדברא והוא דאמר הין הין והוא דאמר לאו לאו ואמר ר' שפטיה אמר ר' יוחנן כל הקורא בלא נעימה ושונה בלא זמרה עליו הכתוב אומר וגם אני נתתי להם חוקים לא טובים וגו' מתקף לה אבוי משום דלא ידע לבסומי קלא משפטים לא יחיו בהם קרית ביה אלא כדרב משרשיא דאמר שני תלמידי חכמים היושבין בעיר אחת ואין נוחין זה את זה בהלכה עליהם הכתוב אומר וגם אני נתתי להם חוקים לא טובים ומשפטים לא יחיו בהם אמר רבי פרנך אמר רבי יוחנן יכל האוחוז ספר תורה ערום נקבר ערום בלא מצות בלא מצות סלקא דעתך אלא אימא נקבר ערום בלא מצות בלא מצות סלקא דעתך אלא אמר אבוי נקבר ערום בלא אותה מצוה אמר רבי ינאי כריה דרבי ינאי סבא משמיה דרבי ינאי רבה אומב תיגלל המטפחת ואל יגלל ספר תורה: וידבר משה את מועדי ה' אל בני ישראל מצוותן שיהיו קורין אותן כל אחד ואחד בזמנו: ת"ר משה ישראל להם לישראל שיהיו שואלין ודורשין בענינו של יום הלכות פסח בפסח הלכות עצרת בעצרת הלכות חג בחג:

הדרן ע"ך בני העיר וסליקא לה מסכת מגילה

יוחנן יכל האוחוז ספר תורה ערום נקבר ערום נקבר ערום בלא מצות בלא מצות סלקא דעתך אלא אמר אבוי נקבר ערום בלא אותה מצוה אמר רבי ינאי כריה דרבי ינאי סבא משמיה דרבי ינאי רבה אומב תיגלל המטפחת ואל יגלל ספר תורה: וידבר משה את מועדי ה' אל בני ישראל מצוותן שיהיו קורין אותן כל אחד ואחד בזמנו: ת"ר משה ישראל להם לישראל שיהיו שואלין ודורשין בענינו של יום הלכות פסח בפסח הלכות עצרת בעצרת הלכות חג בחג:

הדרן ע"ך בני העיר וסליקא לה מסכת מגילה

הכותב אומר וגם אני נתתי להם חוקים, והם לא טובים זה לזה, ומשפטים לא יחיו בהם. אמר ר' יוחנן ואוחוז ספר תורה ערום נקבר ערום, בלא אותה מצוה. אמר ר' ינאי תיגלל המטפחת ואל יגלל ספר תורה, כלומר בלא מטפחת. [פיסקא] מצוותיו שיהיו קורין כל אחד ואחד בזמנו.

(א) פי' בתום' כגון ד"ה הלכות מה שהקשו על פירוש העירך שהוא כפירוש רבינו ואמנם לפי מש"כ רבינו דמיידי אס כלה הכתב וגזג א"ס ועשין זה מירך הש"ס בשבת קטו צנה שאני ע"ש ה"ש. (ב) אולי י"ל ה"כך החיזון יגולל על הכרך הפנימי שאס יגולל מן הפנימי על החיזון יפול החיזון וכו' וכו'.